

Verslag workshop 4 november 2021

Slavernijverleden en in de familie en op de kaart

Met het bijzondere verhaal van de familiegeschiedenis van vrijwilliger op het Slot, Annemargreet Meurs, startte de workshop over specifieke connecties met Suriname. Anne Margreet Meurs had zich voor de gelegenheid gekleed in de koto van [Misi de Neef](#). Aanwezig waren familieleden Hans Meurs (tevens voorzitter van de Stichting Surinaamse genealogie) en genealogisch onderzoeker Pita Schimmelpenninck van der Oye. Anne Margreet Meurs vertelde eerst over de onverwachtse ontmoeting met de ook aanwezige Elisabeth Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oye, met wie ze in gesprek raakte bij de opening van de tentoonstelling Slot Zuylen en Slavernij. Wat bleek: zij deelden de mannelijke voorouder, de overgrootvader Asueer Jacob, Baron Schimmelpenninck van der Oye (1835-1915) van zijn eerste echtgenote die naar Nederland terugkeerde met vier kinderen.

Francina, met wie hij een zogenaamd Surinaams huwelijk had, de Surinaamse oermoeder was de spraakmakend en sociaal voelend, bekend onder de naam Mis' de Neef (1864-1948). Beide ouders van Mis' de Neef waren in slavernij geboren. Het indrukwekkende originele manumissie-document, het bewijs van de wettelijke vrijmaking van moeder Adriana uit 1855, is nog in familiebezit en konden we bekijken. De koto die Anne Margreet droeg, is door Mis' de Neef ontworpen en gemaakt. Volgens de overlevering was deze koto geïnspireerd op de toenmalige Franse mode. Heel anders dan de oorspronkelijk koto's die de vrouwelijke vormen zoveel mogelijk verhulden in heel veel stof, vermoedelijk om ervoor te zorgen dat de begeerte van de man niet te veel werd opgewekt. De koto en de bijbehorende angisa, een gesteven hoofdoek, zijn genoemd naar Mis' de Neef. De Mis' de Neef angisa wordt nog altijd gedragen bij feestelijke gelegenheden.

Aansluitend verdiepten de deelnemers zich in de namen van de twintig plantages waarin Van Tuyl van Serooskerken in 1752 investeerde via Fonds Deutz. We zochten gezamenlijk de namen van de twintig plantages op de [Kaart van de kolonie Suriname](#), ca. 1737-1757 door Alexander de Lavaux. Dat viel niet mee te midden van de honderden plantages. De plekken die we vonden markeerden we met een speld. Als eerbetoon aan de voorouders in slavernij zijn de familienamen toegevoegd van de mensen die vrijkwamen uit slavernij in 1863. Die getuigen van overlevingskracht in die tijd van dwang en uitbuiting.

Dineke Stam

Afbeeldingen:

Voorouder Francina. Anne Margreet demonstreert hoe Francina, of Mis' de Neef met een parasol liep.